

DIETSCH STUDENTENVERBOND, studentenorganisatie die bestond van 1922 tot 1940.

Het neutrale Algemeen Nederlandsch Studentenverbond voldeed niet aan de Groot-Nederlandse politieke idealen van vele studenten. Naar analogie van de Dietsche Bond werd in 1922 het Dietsch Studentenverbond te Utrecht opgericht door L.L.W. van Soest en A.E. Hoffmann. Reeds het volgend jaar werden nauwe banden aangeknoopt met het Algemeen Vlaamsch Hoogstudenten Verbond. Tot 1940 zouden deze organisaties het studentencontact in Groot-Nederlandse zin onderhouden. Er waren ook contacten met de tijdschriften Vlaanderen en Jong-Duitschland; tijdelijk bestond ook het tijdschrift Dietsche Orde (z. aldaar).

Een man als Wies Moens genoot groot gezag in deze kringen. In Nederland waren belangrijke leden J. Hülsmann, W. Goedhuys, H.G.W. van der Wielen en H. Brugmans. Tegen 1930 telde het verbond in Noord en Zuid ongeveer 2000 leden. In Nederland waren aan vrijwel alle universiteiten en hogescholen bloeiende afdelingen. Behalve studentencongressen werden studiedagen gehouden (Dietsche Academische Leergangen, z. aldaar, en Deltaconferenties) en reizen naar Vlaanderen georganiseerd.

Het fervente Groot-Neerlandisme wekte nog al eens het misnoegen van linkse groepen. Ook de Nederlandse regering toonde zich soms bezorgd. Naar aanleiding van een studentencongres in 1929

Dietsche Academische Leergcnger, te Amsterdam (1927).

te Amsterdam vreesde zij dat de goede betrekkingen met België schade zouden ondervinden van deze manifestatie.

In de jaren dertig hielden veel leden van het Dietsch Studentenverbond over naar fascisme en nationaal-socialisme. Er waren in 1932 te Rostock contacten met Duitse studenten gelegd. Kritische en democratische geluiden werden overstemd. Veel leden gingen over naar Verdinaso en de Jong-Nederlandsche Gemeenschap. Het verbond kwijnde. De congressen slaagden na 1934 nauwelijks meer. De steeds scherper wordende tegenstellingen in Vlaanderen stootten de studenten ook af. In 1941 werd het Dietsch Studentenverbond, zoals trouwens alle Dietse organisaties in Nederland, door de Duitse bezetters verboden.

LITERATUUR: A. W. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940* (1969, tweede uitgave); - A. Vermeulen, „*De Dietsche Studentenbeweging*”, in *Voor-1830-Na*, bundel opstellen uitgegeven door de Dietsche Bond (1970).

PIETER VAN HEES

DIETSCH-ACADEMISCHE LEERCINGEN